

Súd: Okresný súd Banská Bystrica
Spisová značka: 10C/203/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6114222925
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 06. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Pavel Rohárik
ECLI: ECLI:SK:OSBB:2016:6114222925.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Banská Bystrica, rozhodujúc sudcom JUDr. Pavlom Rohárikom, vo veci navrhovateľa E. X., Y..X., XXX XX W., P. X, G.: XX XXX XXX, zastúpeného Bobák, Bollová a spol., s.r.o., advokátska kancelária, 821 02 Bratislava, Dr. Vladimíra Clementisa 10, proti odporcovi N. Y., A.. XX. E. XXXX, XXX XX, D. XXX, o zaplatenie sumy 841,69 Eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Súd konanie v časti o zaplatenie 100 Eur **z a s t a v u j e**.

Odporca **j e p o v i n n ý** zaplatiť navrhovateľovi úrok z omeškania v sume 97,96 Eur.

Vo zvyšku súd návrh **z a m i e t a**.

Odporca **j e p o v i n n ý** nahradiť navrhovateľovi trovy konania v sume 28,14 Eur (súdny poplatok) a v sume 80,36 Eur (trovy právneho zastúpenia).

Súd **p o v o ľ u j e** odporcovi priznaný úrok z omeškania a trovy konania splácať v 50 Eur mesačných splátkach vždy do 15-teha dňa v mesiaci počnúc mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti tohto rozsudku pod hrozbou straty výhody splátok.

o d ô v o d n e n i e :

Navrhovateľ pôvodne žiadal uložiť odporcovi zaplatiť mu sumu 657,69 Eur (s príslušenstvom) za poskytnuté telekomunikačné služby a sumu 184 Eur titulom zmluvnej pokuty. Podaním doručeným súdu dňa 28. decembra 2015 zobral návrh späť v sume 600 Eur pre čiastočnú úhradu odporcu (v dňoch 16. septembra 2015 v sume 500 Eur, 19. októbra 2015 v sume 50 Eur a 25. novembra 2015 v sume 50 Eur), na základe čoho súd konanie v tejto časti na pojednávaní dňa 9. februára 2016 zastavil. Navrhovateľ zobral podaním doručeným súdu dňa 21. apríla 2016 návrh späť aj v časti 100 Eur z dôvodu čiastočnej úhrady odporcu dňa 29. decembra 2015 (a súd konanie v tejto časti zastavil týmto rozsudkom). Navrhovateľ tiež uviedol, že sa s odporcom dohol na úhrade dlžnej sumy v splátkach po 50 Eur mesačne.

Odporca žiadal zohľadniť spotrebiteľský charakter vzťahu účastníkov.

Pretože sa právny zástupca navrhovateľa pojednávania nezúčastnil, konal súd v zmysle § 101 ods. 2 O.s.p. v jeho neprítomnosti a vykonal dokazovanie výsluchom odporcu a oboznámením sa s písomnými podaniami účastníkov, zmluvou o poskytovaní verejných služieb s dodatkom, faktúrami a pokusom o pokonávku, pričom zistil nasledovné:

Účastníci uzavreli dňa 5. októbra 2012 zmluvu o poskytovaní verejných služieb s dodatkom, ktorou sa navrhovateľ zaviazal poskytovať odporcovi telekomunikačné služby, ktoré mu vyfakturoval faktúrami na sumy 653,71 Eur (splatná dňa 31. decembra 2012) a 3,98 Eur (splatná dňa 31. januára 2013). Listom zo dňa 11. apríla 2013 vyzval navrhovateľ odporcu na úhradu dlžných súm v dodatočnej lehote splatnosti do 25. apríla 2013. Navrhovateľ zároveň v zmysle bodu 1.2 dodatku predal odporcovi aj mobilný telefón zn. Samsung Galaxy Ace za cenu 1 Eur, hoci jeho bežná cena je 185 Eur. V čl. 2.5 dodatku bola dohodnutá zmluvná pokuta vo výške 184 Eur pre prípad porušenia povinnosti účastníka zmluvy platiť včas a riadne cenu za telekomunikačné služby alebo zotrvania v zmluvnom vzťahu po dobu viazanosti (24 mesiacov - čl. 2.3 dodatku).

Súd posúdil zmluvu o poskytovaní verejných služieb ako spotrebiteľskú zmluvu v zmysle § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, lebo navrhovateľ vystupoval pri jej uzatváraní v pozícii dodávateľa podľa § 52 ods. 3 Občianskeho zákonníka (predmetom jeho činnosti je aj poskytovanie telekomunikačných služieb) a odporca v pozícii spotrebiteľa podľa § 52 ods. 4 Občianskeho zákonníka (podľa zmluvy nekonal v rámci svojej obchodnej ani podnikateľskej činnosti). Zmluvné ustanovenie, na základe ktorého si navrhovateľ uplatňuje zmluvnú pokutu, už bolo rozsudkom Okresného súdu Banská bystrica č. k. 9C/272/2014 zo dňa 12. júna 2015 vyhlásené za neprijateľnú podmienku v spotrebiteľských zmluvách.

Podstata neprijateľnosti zmluvnej pokuty spočíva v tom, že sankcionuje spotrebiteľa (okrem porušenia iných povinností) aj za porušenie bodu 2.3 dodatku, teda nezotrvanie v zmluvnom vzťahu po stanovenú dobu viazanosti. Spotrebiteľovi sa tak znemožňuje pod hrozbou sankcie ukončiť zmluvný vzťah, hoci by mu toto právo mohlo vyplývať zo zákona (napr. v prípade odstúpenia od zmluvy, výpovede, prípade aj ukončenie zmluvy dohodou strán a podobne), čo spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, čím je naplnená generálna klauzula neprijateľných podmienok stanovená v § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka.

Navrhovateľ uviedol, že zmluvná pokuta je voči odporcovi uplatnená preto, že nezaplatil riadne a včas cenu za poskytnuté telekomunikačné služby. Podľa § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka sa zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou nemôžu odchyliť od tohto zákona (Občianskeho zákonníka) v neprospech spotrebiteľa. Občiansky zákonník obsahuje v § 517 ods. 2 vlastnú sankciu za omeškanie s platením peňažnej sumy v podobe úroku z omeškania. Ak by mal odporca ako spotrebiteľ platiť za omeškanie s platením okrem úroku z omeškania ešte aj zmluvnú pokutu, išlo by o duplicitnú sankciu za porušenie tej istej povinnosti, a teda odchylenie od zákona v neprospech spotrebiteľa, keďže v podobe zmluvnej pokuty sa zákonná sankcia spotrebiteľa za včasné neplatenie rozšíri.

Súd poukazuje aj na to, že toto zmluvné dojednanie napĺňa znaky skutkovej podstaty neprijateľnej podmienky uvedenej v § 53 ods. 4 písm. k) Občianskeho zákonníka, lebo ide o neprimerane vysokú sankciu spojenú s neplnením záväzku spotrebiteľa, ktorý je povinný zaplatiť pomerne vysokú sumu 185 Eur. Navrhovateľ považuje výšku zmluvnej pokuty za prijateľnú, lebo je vo výške poskytnutej zľavy z telefónu predaného odporcovi. Na tento argument súd uvádza, že kúpna cena za mobilný telefón je výsledkom zmluvného konsenzu účastníkov a neskoršie plnenie alebo neplnenie zmluvy odporcom nemá s výškou dohodnutej kúpnej ceny nič spoločné, a preto odvodzovanie výšky zmluvnej pokuty od zľavy z kúpnej ceny nemá žiadne opodstatnenie.

Navrhovateľ tiež uviedol (vo vyjadrení č. I. 43 spisu), že všetky zmluvné podmienky uvedené v dodatku v rámkoch (teda aj dojednanie o zmluvnej pokute) boli s odporcom individuálne dojednané. Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenie sa v zmysle § 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka nepovažuje také, s ktorým mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. V zmysle § 53 ods. 3 Občianskeho zákonníka ťaží v tomto prípade dôkazné bremeno dodávateľa (navrhovateľa). Tieto skutočnosti však zostali len v rovine tvrdenia, lebo navrhovateľ o nich nenavrhol vykonať žiaden dôkaz, a preto má súd za to, že neuniesol dôkazné bremeno. Pre úplnosť súd uvádza, že zmluva o poskytovaní verejných služieb a dodatok sú pripravené na vopred predtlačenom formulári, do ktorého sa len vpisujú konkrétne údaje o odporcovi. Odporca v tomto prípade nemal možnosť žiadnym spôsobom zmeniť obsah zmluvy, ale len zmluvu podpísať alebo odmietnuť ako celok.

Vzhľadom k uvedenému súd uzatvára, že dojednanie o zmluvnej pokute predstavuje neprijateľnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, ktorá je podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka absolútne

neplatná. Z neplatného právneho úkonu nemožno priznať plnenie, a preto súd návrh v časti zmluvnej pokuty zamietol.

Vo zvyšku, v ktorom navrhovateľ žiada zaplatiť cenu za poskytnuté telekomunikačné služby, má súd z predloženej zmluvy a faktúr preukázané, že mu odporca dlhuje titulom neuhradených cien za služby celkom sumu 657,69 Eur a v tejto časti je návrh dôvodný.

Pretože navrhovateľ počas konania uhradil sumu 700 Eur, je celý jeho dlh na cene telekomunikačných služieb splnený a v tejto časti konanie zastavené. Navrhovateľ má okrem istiny nárok na uplatnený úrok z omeškania podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka a § 3 Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z. vo výške 8,75 % ročne odo dňa nasledujúceho po uplynutí dodatočnej lehoty na plnenie poskytnutej navrhovateľom v pokuse o pokonávku (od 26. apríla 2013) do zaplattenia. Pri zohľadnení čiastočných úhrad odporcu ide o úrok z omeškania zo sumy 657,69 Eur od 26. apríla 2013 do 16. septembra 2015 v sume 137,64 Eur, zo sumy 157,69 Eur od 17. septembra 2015 do 19. októbra 2015 v sume 1,21 Eur, zo sumy 107,69 Eur od 20. októbra 2015 do 25. novembra 2015 v sume 0,96 Eur, a zo sumy 57,69 Eur od 26. novembra 2015 do 29. decembra 2015 v sume 0,46 Eur, teda spolu 140,27 Eur. Pretože odporca preplatil dlžnú istinu o 42,31 Eur (700 Eur - 657,69 Eur) uložil mu súd zaplatiť zostatok úroku z omeškania v sume 97,96 Eur.

Náhradu trov konania súd podľa § 142 ods. 2 O.s.p. pomerne rozdelil. Navrhovateľ má nárok na náhradu trov konania v časti 78,14 % (657,69 Eur z titulku ceny za telekomunikačné služby), v ktorej zobral svoj dôvodne podaný návrh späť len pre správanie odporcu, ktorý dlžnú sumu uhradil až v priebehu konania. Odporca má nárok na náhradu trov konania v časti 21,86 % (184 Eur z titulu zmluvnej pokuty), v ktorej súd návrh ako nedôvodný zamietol. Čistý procesný úspech navrhovateľa ako rozdiel jeho úspechu a úspechu odporcu tak predstavuje 56,28 %. Trovy navrhovateľa spočívajú v zaplattenom súdnom poplatku za návrh v sume 50 Eur a trovách právneho zastúpenia v sume 142,78 Eur (za 2 úkony právnej služby - prevzatie a príprava zastúpenia a podanie návrhu po 51,45 Eur s režijnými paušálmi 2 x 8,04 Eur, všetko zvýšené o DPH 20 %). Z týchto súm predstavuje 56,28 % sumy 28,14 Eur a 80,36 Eur.

Súd zároveň v súlade s § 160 ods. 1 O.s.p. povolil odporcovi priznaný úrok z omeškania a trovy konania uhradiť v splátkach po 50 Eur mesačne, na ktorých sa s navrhovateľom dohodol, a to pod hrozbou straty výhody splátok.

Poučenie:

Proti rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia, písomne dvojmo (inak súd zhotoví kópie na trovy odvolateľa) prostredníctvom podpísaného súdu na Krajský súd v Banskej Bystrici.

V odvolaní musí byť uvedené proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu ho napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny, ako má odvolací súd rozhodnúť.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O. s. p.,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla spôsobiť nesprávne rozhodnutie,
- c) súd neúplne zistil skutkový stav, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy,
- d) súd dospel dokazovaním k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a O.s.p.),
- f) rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.